

Bs CKI Đặng Ngọc Thành - Khoa Cấp Cứu

Ngay khi ta thường có câu “một giọt máu đào hơn ao nước lã”, quả thật đúng như vậy, nhưng ai đã nghĩ đến nếu mà vì một hoạn nạn có người thân không may bị bệnh hiểm nghèo phải truyền máu mà không có người hiến máu, có máu người bệnh sẽ sống, không có máu họ sẽ không có kịp thời thì đáng nghĩa với chính đời sống của họ. Tất cả các chuyên khoa đều cần đến máu họ sẽ các chuyên khoa: Cấp cứu, hồi sức, nội khoa, ngoại khoa, sản khoa, ung bướu... nhu cầu người bệnh thì rất lớn trong khi nguồn cung cấp hiện nay ở các bệnh viện chủ yếu là máu được từ các đợt vận động hiến máu tình nguyện những người sẵn sàng hiến máu và không đòi hỏi. Do đó nhu cầu vận máu là luôn luôn cấp thiết, người bệnh đang chờ đợi, chờ ngày đến những giọt máu từ những tấm lòng nhân ái, “thông người đau như đau thân” của chúng ta.

Để hiểu rõ hơn những quy định về hiến máu và hoạt động truyền máu, xin trích đăng một phần Thông tư số 26/2013/TT-BYT ngày 16 tháng 9 năm 2013 của Bộ Y tế:

I. Tiêu chu n ng i hi n máu: Ng i hi n máu là ng i có đ tiêu chu n v tu i, s c kh e và các đi u ki n khác, c th nh sau:

1. Tu i: T đ 18 tu i đ n 60 tu i.

2. S c kh e:

a. Ng i có cân n ng ít nh t 42kg đ i v i n , 45kg đ i v i nam đ c phép hi n máu toàn ph n; ng i có cân n ng t 42kg đ n d i 45kg đ c phép hi n không quá 250ml máu toàn ph n m i l n; ng i có cân n ng 45kg tr lên đ c phép hi n máu toàn ph n không quá 09ml/kg cân n ng và không quá 500ml m i l n.

b. Ng i có cân n ng ít nh t là 50kg đ c phép hi n các thành ph n máu b ng g n tách; ng i hi n máu có th hi n m t ho c nhi u thành ph n máu trong m i l n g n tách, nh ng t ng th tích các thành ph n máu hi n không quá 500ml. Ng i có cân n ng ít nh t là 60kg đ c phép hi n t ng th tích các thành ph n máu hi n m i l n không quá 650ml.

c. Không m c các b nh m n tính ho c c p tính v th n kinh, tâm th n, hô h p, tu n hoàn, ti t ni u, tiêu hóa, gan m t, n i ti t, máu và t ch c t o máu, b nh h th ng, b nh t mi n, tình tr ng d ng n ng, không mang thai vào th i đi m đ ng ký hi n máu (đ i v i ph n); không có ti n s l y, hi n, ghép b ph n c th ng i, không nghi n ma túy, nghi n r u; không có khuy t t n ng và khuy t t đ c bi t n ng theo quy đ nh t i Lu t Ng i khuy t t, không s d ng m t s thu c; không m c các b nh lây truy n qua đ ng máu, các b nh lây truy n qua đ ng tình d c t i th i đi m đ ng ký hi n máu.

d. Lâm sàng:

- T nh táo, ti p xúc t t;
- Huy t áp tâm thu t 100mmHg đ n d i 160mmHg và tâm tr ng t 60mmHg đ n d i 100mmHg;
- Nh p tim đ u, t n s t 60 l n đ n 90 l n/ phút;

Hiệu năng máu tình nguy hiểm và những dấu hiệu cần biết

Viết bởi Biên tập viên

Thứ hai, 20 Tháng 7 2015 20:43 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 20 Tháng 7 2015 20:54

- Không có mất trong các biểu hiện sau: gầy, sút cân nhanh (trên 10% cân nặng cơ thể trong thời gian 6 tháng); da xanh, niêm mạc nhợt, hoa mắt, chóng mặt, vã mồ hôi, hộc to xuất hiện nhiều nước, sốt, phù, ho và khó thở, tiêu chảy, xuất huyết các loại; có các tổn thương, dấu hiệu bất thường trên da.

đ. Xét nghiệm:

- Đối với người bệnh hiện máu toàn phần và hiện các thành phần máu bằng cách: nồng độ hemoglobin phải ít nhất bằng 120g/l; nồng độ hiện máu toàn phần thể tích trên 350ml phải ít nhất 125g/l.
- Đối với người bệnh hiện huyết sắc tố bằng cách: nồng độ protein huyết thanh toàn phần phải ít nhất bằng 60g/l và được xét nghiệm trong thời gian không quá 01 tháng.
- Đối với người bệnh hiện tiểu cầu, bạch cầu hạt, tế bào gốc bằng cách: số lượng tiểu cầu phải lớn hơn hoặc bằng 150x10⁹ /l.
- Ngoài các tiêu chuẩn quy định tại Mục 1, Mục 2 trên, việc điều chỉnh hiện máu do bác sĩ khám tùy theo tình trạng hiện máu xem xét, quyết định.

II. Trì hoãn hiện máu:

1. Những người phải trì hoãn hiện máu trong 12 tháng kể từ thời điểm:

a. Phẫu thuật hoàn toàn sau các can thiệp ngoại khoa;

b. Khi bệnh sau khi mắc mất trong các bệnh: sốt rét, giang mai, lao, u não, viêm não, viêm màng não;

c. Kết thúc đợt tiêm vắc xin phòng bệnh dại sau khi bắt đầu dùng vắc xin hoặc tiêm, truyền máu, ghép mô máu và các chế phẩm sinh học nguồn gốc từ máu;

d. Sinh con hoặc chửa đẻ thai nghén.

Hiệu n máu tình nguy hiểm và những dấu hiệu cần biết

Vị trí bài Biên tập viên

Thứ hai, 20 Tháng 7 2015 20:43 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 20 Tháng 7 2015 20:54

2. Những dấu hiệu phải trị hoãn hiệu n máu trong 06 tháng kể từ thời điểm:

a. Xăm trổ trên da;

b. Bầm máu tai, bầm máu mũi, bầm máu rốn hoặc các vị trí khác của cơ thể;

c. Phải tiêm vắc-xin máu và dịch cơ thể để ngăn ngừa có nguy cơ hoặc đã tiêm các bệnh lây truyền qua đường máu;

d. Khi bị bệnh sau khi mắc một trong các bệnh: thiếu máu, nhiễm trùng huyết, bầm máu, viêm mô mềm, viêm mô mỡ, viêm mô cơ, viêm mô xương, viêm mô mỡ.

3. Những dấu hiệu phải trị hoãn hiệu n máu trong 04 tuần kể từ thời điểm:

a. Khi bị bệnh sau khi mắc một trong các bệnh: viêm da dày ruột, viêm đường tiêu hóa, viêm da nhiễm trùng, viêm phổi, viêm phổi, sởi, ho gà, quai bị, sốt xuất huyết, kiết lỵ, rubella, tủy, quai bị;

b. Kết thúc đợt tiêm vắc-xin phòng rubella, sởi, thiếu máu, tủy, quai bị, thủy đậu, BCG.

4. Những dấu hiệu phải trị hoãn hiệu n máu trong 07 ngày kể từ thời điểm:

a. Khi bị bệnh sau khi mắc một trong các bệnh: cúm, cảm lạnh, đau họng mũi họng, viêm họng, đau nửa đầu Migraine;

Hiệu n máu tình nguy hiểm và nhúng đi u c n bi t

Vit b i Biên t p viên

Th hai, 20 Tháng 7 2015 20:43 - L n c p nh t cu i Th hai, 20 Tháng 7 2015 20:54

b. Tiêm các lo i v c xin, tr các lo i đã nêu trong các m c trên.

5. M t s quy đ nh liên quan đ n ngh nghi p và ho t đ ng đ c thù c a ng i hi n máu:
nh ng ng i làm m t s công vi c và th c hi n các ho t đ ng đ c thù sau đây ch hi n máu trong ngày ngh ho c ch đ c th c hi n các công vi c, ho t đ ng này sau khi hi n máu t i thi u 12 gi :

a. Ng i làm vi c trên cao ho c đ i đ sâu: phi công, lái c n c u, công nhân làm vi c trên cao, ng i leo núi, th m , th y th , th l n ;

b. Ng i v n hành các ph ng ti n giao thông công c ng: lái xe buýt, lái tàu h a, lái tàu th y;

c. Các tr ng h p khác: v n đ ng viên chuyên nghi p, ng i v n đ ng n ng, t p luy n n ng.

III. Kho ng th i gian t i thi u gi a các l n hi n máu và các thành ph n máu:

- Kho ng th i gian t i thi u gi a hai l n liên ti p hi n máu toàn ph n ho c kh i h ng c u b ng g n tách là 12 tu n.

- Kho ng th i gian t i thi u gi a hai l n liên ti p hi n huyết t ng ho c hi n ti u c u b ng g n tách là 02 tu n.

- Hi n b ch c u h t trung tính ho c hi n t bào g c b ng g n tách máu ngo i vi t i đa không quá 03 l n trong 07 ngày.

- Tr ng h p xen k hi n máu toàn ph n và hi n các thành ph n máu khác nhau i cùng m t ng i hi n máu thì kho ng th i gian t i thi u gi a các l n hi n đ c xem xét theo lo i thành ph n máu đã hi n trong l n g n nh t.

IV. Quy định về các hoạt động hiến máu:

- Đồng chí cung cấp thông tin về các dấu hiệu, triệu chứng bệnh lý do nhiễm các vi rút viêm gan, HIV và một số bệnh lây truyền qua đường máu khác.

- Đồng chí giữ thói quen quy trình lấy máu, các tai biến không mong muốn có thể xảy ra, các xét nghiệm sẽ thực hiện trước và sau khi hiến máu.

- Đồng chí báo đồng chí bí mật về kết quả khám lâm sàng, kết quả xét nghiệm; đồng chí tuân thủ các bước thao tác phát hiện khi khám sức khỏe, hiến máu; đồng chí hướng dẫn cách chăm sóc sức khỏe; đồng chí tuân thủ kết quả xét nghiệm bệnh theo quy định.

- Đồng chí chăm sóc, điều trị khi có các tai biến không mong muốn xảy ra trong và sau hiến máu theo quy định. Đồng chí hỗ trợ chi phí chăm sóc, điều trị khi có các tai biến không mong muốn xảy ra trong và sau hiến máu.

- Đồng chí có thể tham gia quy định xem xét, quy định tôn vinh, khen thưởng và báo đồng chí các quy định khác về tình nguyện, với chức năng hiến máu theo quy định của pháp luật.

* Mặc dù khái niệm “hiến máu tình nguyện” đã có từ lâu nhưng không phải ai cũng hiểu hết ý nghĩa to lớn và nhân văn của nó, đôi lúc còn e ngại vì sợ cho máu rồi thì sợ bệnh máu. Nhưng không phải vậy, một người trưởng thành bình thường có từ 3,5 đến 5 lít máu, máu có nhiều thành phần có đặc tính khác nhau và luôn luôn đổi mới nên khi hiến một phần máu thì không ảnh hưởng gì đến sức khỏe và hoạt động, lao động, công tác. Người có sức kích thích cơ quan tạo máu hoạt động mạnh mẽ hơn, nhanh hơn để tạo ra máu mới bù vào lượng máu đã hiến.

Máu là món quà vô giá mà cuộc sống đã ban tặng cho mỗi chúng ta, mỗi người, không phân biệt giới tính, địa vị xã hội, dù là bất cứ nơi đâu nếu đáp ứng các tiêu chuẩn trên thì xin đừng ngại ngần, hãy tham gia hiến máu cứu người, “một giọt máu cho đi, một cuộc đời ở lại”!./.